

samostatné oddíly čs. vojska a uvádí se mravní a vojenské hodnoty jejich v pochybnost. Oba nižší soudy vycházely proto při svých nálezech z nesprávného výkladu § 493 tr. ř. a porušily takto zákon v dotyčných jeho ustanoveních.

Čís. 279.

Zlomyslná výzva k násilnostem, řízená na rozvášněný dav, spadá pod ustanovení § 87 tr. z.

(Rozh. ze dne 16. října 1920, Kr I 415/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Mladé Boleslavi ze dne 7. května 1920, jímž byli uznáni vinnými zločinem veřejného násilí dle § 87 tr. z., mimo jiné z těchto

důvodů:

Provádějíc důvody zmatečnosti čís. 9 a) a 10 § 281 tr. ř., má zmateční stížnost za to, že není zde skutkové podstaty zločinu dle § 87 tr. z. a že by se mohlo jednati nanejvýše o výzvu k ublížení na těle (§ 431 tr. z.) nebo k zprotivení se osobám vrchnostenským při výkonu jich služby (§ 279 tr. z.), ježto slova »mažte ho, řežte ho, jen ho!« nemohou dle svého významu pokládána býti jednak »za čin ze zlomyslnosti předsevzatý«, jednak za čin, způsobilý přivoditi nebezpečí pro život, zdraví neb osobní bezpečnost lidí nebo ve větším rozsahu pro cizí majetek. Především sluší poukázat na zmateční stížnost na předpis § 288 čís. 3 tr. ř., který nedovoluje, by materiální nesprávnost rozsudku odvozována byla ze skutkového stavu, rozsudkem nezjištěného, ba zjištěním rozsudku přímo odporujícího. Tím stávají se bezpředmětnými vývody stížnosti, jež pokoušejí se o to, vyličiti na základě svémocného ocenění výsledků hlavního přelíčení příběh podstatně jinak, než jak zjištěn byl soudem nalézacím v rozsudku. Zkoumá-li se rozsudek s tohoto hlediska, tu nelze přisvědčiti názoru zmateční stížnosti. Slova »mažte ho, řežte ho, jen ho!« obžalovanými pronesená, sama o sobě obsahují ovšem výzvu, ať již k pouhému ublížení na těle, ať již k násilnému odporu proti vrchnostenským osobám při výkonu jich služby. Než za okolností, za nichž v konkrétním případě dle zjištění soudu byla pronesena, nebyl by tím trestný dosah jejich vyčerpán. Rozsudek poukazuje na tehdejší krajně kritickou situaci, kde Rudolf M. a Pavel Č. obklopeni byli houfem rozrušených lidí, 150 ano i více hlav čítajícím. Netřeba obšírně dovozovati ze známé mentality rozkvašené masy, že slova, jež, byvše pronesena za normálních okolností k jednotlivci neb několika lidem, měla by toliko význam výzvy k prostému útoku na odporce, z obvyklých mezí nevybočujícimu a proto ne zvláště nebezpečnému, mohou, byvše do masy vržena, rozpoutati vášně měrou takovou, že účinku nelze vůbec předem dohlédnouti, natož ovládati. Tím nastávají ovšem »zvlášť nebezpečné poměry«, jaké má na zřeteli dle nadpisu svého § 87

tr. z., a stupňuje se trestní zodpovědnost měrou v § 87 tr. z. vytčenou, jakmile jednal pachatel ze zlomyslnosti, totiž zúmyslně, čítaje právě s mimořádnou situací, která nebezpečí pro statky v § 85 tr. z. b) uvedené měrou vylíčenou zvyšuje. Rozsudek zjišťuje ohledně obžalovaných výslovně, že inkrimovaná slova pronesli k lidu ze zlomyslnosti, poukazuje na jejich inteligenci, jež musila jim na vědomí přivést dosah jejich jednání. Nelze proto pořádku skutku pod § 87 tr. z. uznati právně mylným.

Čís. 280.

Shlazení odsouzení dle zákona ze dne 21. března 1918, čís. 108 ř. z. Shlazení odsouzení nepřekáží jen jediné dřívější nebo pozdější odsouzení pro přečin nebo přestupek povahy, naznačené v § 1, odstavec druhý, ovšem ale vadí mu opětovné odsouzení pro takovýto neb i jen jediné odsouzení pro trestný čin, nevykazující této povahy.

tr Kr I 203/21.

(Rozh. ze dne 16. října 1920, Kr I 762/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona takto právem:

Usnesením krajského soudu v Plzni ze dne 3. října 1919 porušen byl zákon v ustanovení § 1 odstavec druhý zákona ze dne 21. března 1918 čís. 108 ř. z.

Důvody:

Krajský soud v Plzni prohlásil usnesením ze dne 3. října 1919 troje odsouzení Josefa H. za odčiněná, a to z 23. září 1900 pro přestupek § 312 tr. z., z 18. dubna 1901 pro přestupek §§ 8, 411 tr. z. a z 15. dubna 1902 pro přestupek § 411 tr. z. Současné prohlášení trojího odsouzení Josefa H. přiči se ustanovení § 1 zák. ze dne 21. března 1918 čís. 108 ř. z. o odčinění odsouzení. Znění druhého odstavce § 1 cit. zák. samo o sobě připouštělo by ovšem pochybnost o tom, zda sluší mu rozuměti tak, že odčinění nepřekáží jen jediné dřívější neb pozdější odsouzení pro přečin neb přestupek povahy, tamtéž uvedené, či tak, že mu nepřekáží odsouzení pro takový přečin neb přestupek vůbec, tedy ani odsouzení opětné. Než uváží-li se, že zákon zásadně připouští odčinění odsouzení vlastně jen při odsouzení, jenž byl dříve soudně bezúhonným, a že ustanovení druhého odstavce § 1 tvoří odchylku od této zásady, kterou jako takovou sluší vykládati přísně, nelze současné odčinění v případech opětného dřívějšího neb pozdějšího odsouzení pro přečin nebo přestupek uznati přípustným. Sluší mít za to, že by zákonodárce právě proto, že jde o tak závažnou odchylku od zásady v prvním odstavci vyslovené, jinak byl použil ne jednotného, nýbrž množného čísla nebo jinakým stylisováním vůli svou přesněji byl projevil. Ostatně veškeré pochybnosti o vůli zákonodárcově odstraňují materialie zákona, zvláště vývody ministra spravedlnosti ve sněmovně panské dne 1. března 1918 (str. 843 sten. prot.), jenž důsledně používá, mluvě o případu druhého odstavce § 1 zákona, obratu »die z w e i t e Tat«, což zřejmě nasvědčuje tomu, že